

Veterinärmuséet

Nyhetsbrev Nr 1 Dec 2008

Vill du veta mer?

<http://www-skara.slu.se/museum/>
E-mail: gjonssonvetmus@gmail.com
Veterinärsgatan 7 53223 Skara
Göran Elisson 0511-26047
Göran Jönsson 0511-67247

Filmen om Peter Hernquist

Aude sapere – våga vara vis

Och tiden hon bara löper förbi fastän jag åstundar att få se den svenska veterinärrättningen förrän döden sluter mina ögon...

Detta skrev skarabon Peter Hernquist i ett brev långt innan han år 1775 fick besked från Kungl Maj:t att prebendehemmanet* Brogården skulle upplåtas till att bli Sveriges första veterinärrättning. Beskedet kom att kröna Peter Hernquists långa och envetna kamp för att vårt land skulle få utbildade veterinärer. För Veterinärmuseet färdigställs just nu en film om Peter Hernquists liv och gärning.

Besökare i den nutida Brogården kommer att kunna sjunka ner i fätöljer i ett vackert visningsrum och där följa Peter Hernquist som skolpojke, som student i Uppsala, som stipendiat i Lyon och Paris, liksom hans idoga arbete med att göra Brogården till en ansedd veterinärskola - fram till byggnadens brand och uppförandet av den byggnad som idag inrymmer Veterinärmuseet.

Manus, video och foto i filmen om Peter Hernquist är utfört av författaren och filmaren Sture Wikman från Karlstad.

* prebendehemman = hemman som anvisats för löneförstärkning åt ecklesiastika befattningshavare

Peter Hernquist blir bronsskulptur

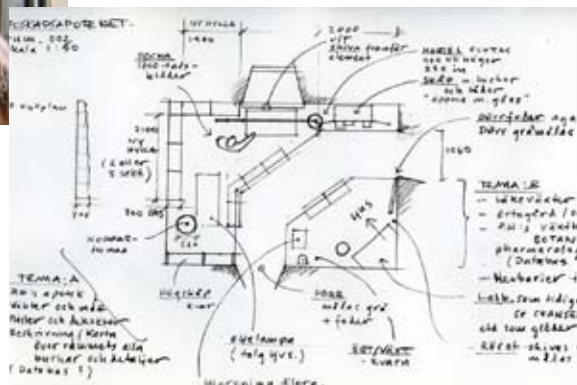
Den 18 december är det 200 år sedan Peter Hernquist gick bort. Vi hedrar minnet av honom med att avtäcka en bronsbyst till hans ära. Konstnären Martin Hansson från Husaby har under sommaren skulpterat en bild av pionjären, en bild som får en permanent plats på SLU:s område strax söder om Brogården/Veterinärmuseet. Avtäckningen sker den 18 december.

Projektet är finansierat med stöd av Västergötlands Fornminnesförening, Grevillis fond, Skaradjäknarnas förening och Skara kommuns kultur-och fritidsförvaltning.

Utställningar på gång

Arbetet med de nya basutställningarna på Veterinärmuseet går nu in i ett viktigt skede. Strax efter sommaren avslutades alla detaljer i SLU:s omfattande ombyggnation och renoveringen av museibygnaden. Hiss trapphallar, nymålade väggar, nylagda golv, nytt kök, handikaptoalett och mycket mer. Samtidigt kunde vår snickare Gert Lidberg och vår vaktmästare Peter Lindgren påbörja de byggarbeten som vi ville avsluta.. Innan Jul är målet att all byggnation skall vara klar och att det spännande utställningsarbetet kan sättas igång på allvar.. Många rum är redan påbörjade, modellarbeten är utlagda på externa specialister, manus skrivs, innehåll formuleras. Eva Bergholtz jobbar med butik, reception och utställningsproduktion. Börje Fransson målar. Ljud och ljusspecialister är igång med installationer. Ett audioguidesystem kommer att upphandlas efter nyår. Lars-Erik Appelgren förbereder nyinstallationen Boskapsapoteket, Inger Svensson syr 1700-talsdräkt åt apotekaren. Det är många järn i elden. Planen är återinvigning innan sommaren.

175 000 till klosterrenovering och utställning

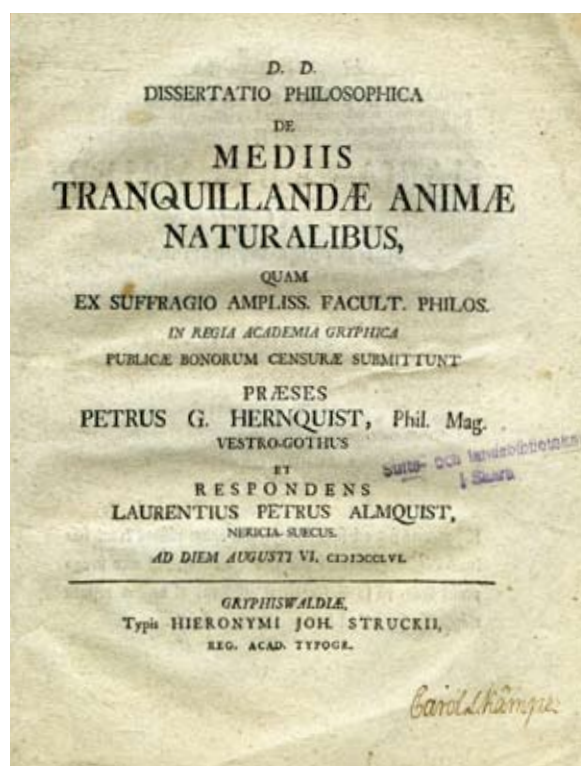
Västergötlands museum har under året genom arkeolog Ylva Nilsson arbetat med innehållet till Veterinärmuseets klosterutställning. Som många vet var det Peter Hernquist som i samband med byggandet av den första Veterinärinrättningen upptäckte ruinerna av det gamla franciskanerklostret i Skara. Delar av klostrets kor och korsgång är tack vare honom fortfarande synliga i museets källare.. Pengar har sökts och beviljats från Länsstyrelsen och Kungliga Vitterhetsakademien för vård, underhåll och utställningsarbete. Veterinärmuseet kommer säkert att bli ett givet besöksmål för alla medeltidsintresserade.

Nytt i meddelandeserien

Sedan 1985 har Veterinärhistoriska museet utgett en serie småskrifter, Meddelanden, som behandlar en rad skilda veterinärhistoriska ämnen. De kan rekvireras från eller köpas på museet som också tillhandahåller en innehållsförteckning. Meddelandena utsändes också utan kostnad till medlemmarna i museets livaktiga vänförening med över 400 medlemmar. För närvarande läggs sista handen på Meddelande nr 47, som innehåller en från latinet översatt akademisk avhandling av Peter Hernquist. Förklaringar till innehållet är författad av kyrkoherden Ingemar Holmstrand.

Hernquist, som efter sin skolgång vid gymnasiet i Skara, inskrevs vid filosofiska fakulteten vid Uppsala universitet 1750, försvarade avhandlingen i Greifswald och kom därefter att samarbeta med Carl von Linné. 1763 begav han sig som stipendiat till en nyinrättad veterinärskola i Lyon i Frankrike och kom sedan att, efter återkomsten till Sverige, på uppdrag av Gustaf III grunda vårt lands första veterinära läroanstalt, nämligen Veterinärinrättningen i Skara.

Hernquist var sålunda Sveriges första akademiskt skolade veterinär och vi har därför funnit det angeläget att göra avhandlingen tillgänglig för en större läsekrets.

Spännande sigill

KONGL.VETERINÄR-INRÄTTNINGEN I SKARA

I VHM:s föremålssamling finns en sigillstamp av koppar med oval platta 28 x 35 mm och med rubriktexten i versaler runt ytterkanten. I mitten står en fruktbarhetsgudinna – sannolikt med Diana från Efesos som förebild – försedd med inte mindre än 10 bröst och med djurfigurer på kjolen – överst hästhuvuden, sedan huvuden av nötkreatur, får, getter och nederst troligen hundar.

Stampen har använts under första hälften av 1800-talet och sigillet har återfunnits i Göteborgs landsarkiv på 4 offentliga handlingar. Bilden är hämtad från en lantmäterihandling daterad 29/7 1806. Sigillstampen och fotot finns nu i den utställning i det vackra sammanträdesrummet som beskriver Veterinärinrättningens historia fram till 1889.